

Інтернету для майбутніх поколінь, сприяючи глобальному обміну й міжнародним відносинам. Для досягнення своєї місії ІРС працює над вирішенням таких завдань: забезпечення довготривалого доступу до Інтернет-контенту з усього світу; розробка та використання спільних інструментів, прийомів і стандартів, що дають змогу створювати міжнародні електронні архіви; заохочення та підтримка національних бібліотек, архівів і дослідницьких організацій для вирішення питань архівування і збереження Інтернет-ресурсів [2].

Необхідно також зазначити, українські проєкти, що здійснюють архівування значних цифрових історико-культурних ресурсів, це, насамперед, електронні бібліотеки «Культура України» (Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого) та «Україніка» (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського), сайт Інституту історії України, оцифровані газети «Libraria», «Бібліотека українського мистецтва»; аматорські проєкти «Чтиво» і «Гуртом», які акумулюють та архівують україномовні повнотекстові ресурси, надані приватними особами. Дороговказом для визначення цінності Інтернет-ресурсів для архівування може стати вебліографія українознавчого сегменту Інтернет-ресурсів, яка здійснюється в межах формування інформаційних джерел е-бібліотеки «Україніка».

Ці проєкти національної спадщини залучають до наукового і культурного обігу національну спадщину у всіх форматах, поліпшують умови фізичного збереження найбільш цінних документальних пам'яток, формують інтегровані загальнодоступні цифрові інформаційні ресурси, поширюють знання про національну спадщину України, створюють передумови для її збереження для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Charter on the Preservation of Digital Heritage. UNESCO. 2003. URL: http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=17721&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html (дата звернення: 11.09.2018).
2. International Internet Preservation Consortium. URL: <http://netpreserve.org/> (дата звернення: 17.10.2019).
3. Moore R. Towards a Theory of Digital Preservation. The International Journal of Digital Curation. 2008. № 3(1). P. 63-75. Doi: <https://doi.org/10.2218/ijdc.v3i1.42> (дата звернення: 17.10.2018).
4. Recommendation the digitisation and online accessibility of cultural material and digital preservation. European Commission. Official journal of the European Union. 2011. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:283:0039:0045:EN:PDF> (дата звернення: 23.10.2017).

*Чередник Л. А., канд. філол. наук., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава*

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНА ГАЛУЗЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Традиційні дослідження сучасного інформаційного простору спираються на аналіз даних теорії інформації, теорії культури та соціальних наук.

Відомо, що інформація є опосередкованими знаннями про навколишню дійсність, які переносяться на матеріальний носій, і так інформація поширюється далі. Документ, який використовують у різних видах людської діяльності, теж є носієм певної інформації.

Останнім часом інформаційні системи широко застосовуються в документознавстві. Документні комунікації, тобто процеси і засоби обміну інформацією у суспільстві за допомогою документів, стали нині однією з найважливіших підсистем соціальних, освітніх, економічних комунікацій.

Проблеми документної комунікації у центрі уваги багатьох дослідників, серед яких варто назвати праці Г. Г. Асеева, Ю. М. Столярова, А. В. Соколов, А. А. Соляник, Н. М. Кушнарєнко, І. О. Золотарьова, В. І. Артем'єва, Н. Б. Зинов'єва, Л. П. Шевякова, А. М. Шелестова та ін. Проте питання ролі документної комунікації висвітлена у сучасному документознавстві ще недостатньо.

Поширеною є думка, що у документній комунікації електронний документ може бути «створено, передано, збережено, перетворено електронними засобами у візуальну форму, тобто відображення інформації електронними засобами (комп'ютерне обладнання і програмне забезпечення) або на папері (у спосіб переведення її у друковану форму за допомогою комп'ютерного обладнання) у формі, придатній для приймання його змісту людиною» [1].

Варто також зазначити, що термін «документна комунікація» досить часто потрактовується як «комунікація, що складається з документів» [3, с. 27]. Проте більшість сучасних дослідників суголосні у тому, що комунікація складається не лише з документів, оскільки елементарна структура соціальної інформаційної комунікації передбачає три елементи: мовець, реципієнт і канал комунікації між ними. Документ обіймає місце каналу комунікації, по якому інформація передається від комуніканта до реципієнта. Отже, документна комунікація – це комунікація, яка вміщує документ як один зі своїх елементів.

Поява дисципліни «Документно-інформаційні комунікації» в системі освітніх компонентів у межах освітньо-професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є надзвичайно актуальною.

Навчальна дисципліна є обов'язковою і належить до дисциплін професійної і практичної підготовки. Значення цього курсу в підготовці фахівців із документознавства полягає у тому, що він покликаний розкрити поняття про документно-інформаційну комунікацію як складник соціальної комунікації, який забезпечує створення, оброблення, зберігання і розповсюдження документної інформації в суспільстві.

Крім того, ця дисципліна спрямована на формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи; використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв; підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

Метою навчання є набуття здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти компетентностей з аналізу й оцінки сучасних досліджень у галузі соціальних комунікацій, окреслення напрямів та тенденцій розвитку документно-комунікаційної системи суспільства в умовах формування цифрового інформаційного простору. Її досягнення передбачає ознайомлення студентів з історією розвитку документних комунікацій, наявними підходами, концепціями та науковими школами у царині соціальних комунікації, прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в науковій і практичній діяльності майбутнього фахівця.

Під час вивчення дисципліни передбачено виконання таких завдань: студіювання історії, теорії комунікації як найважливішого феномена існування людства, специфіки документної комунікації у сучасному світі; основних соціально-економічних, політичних, культурологічних, технологічних факторів, що детермінують її еволюцію, перспективи розвитку.

Оволодіння знаннями про основи документно-інформаційні комунікації ґрунтується на тісному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами гуманітарного й технічного спрямування, зокрема такими, як «Документознавство», «Соціальні комунікації», «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Комунікативні технології в інформаційному суспільстві».

Під час навчання студентів варто сприяти засвоєнню ними знань і розумінь щодо наукових засад організації, модернізації, впровадження новітніх технологій в інформаційній,

бібліотечній та архівній діяльності, формуванню навичок використання інформаційних і комунікативних технологій під час роботи з документами, розвиткові здатності аналізувати закономірності функціонування потоків і масивів документів та електронних даних.

Важливим є також і той аспект, що навчальна дисципліна має не лише забезпечити вільне володіння категорійно-поняттєвим апаратом документних і соціальних комунікацій, а й слугувати формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до самооцінки, самоконтролю, самореалізації.

Результатами навчання мають бути уміння не лише вільно орієнтуватися у системі документно-інформаційних комунікацій, аналізувати документно-комунікаційної моделі того чи іншого соціального інституту, каналів передачі інформації, а й глибокі знання про соціальні інститути як центри первинної і вторинної документної інформації.

Умови сьогодення диктують викладачам різні способи навчання: аудиторне й дистанційне. Форми роботи зі студентами теж можуть бути різними: лекції, практичні заняття, лабораторні заняття.

Методи і критерії оцінювання: усне опитування, модульний контроль, письмові звіти з лабораторних робіт, підсумковий контроль (залік чи екзамен).

Отже, варто зробити деякі висновки. Сучасні інформаційно-комунікативні технології мають значний вплив на свідомість людини через їхнє всеохоплююче проникнення у життя суспільства. Цей факт актуалізує вивчення «глобальних світоглядних трансформацій як наслідок поширення сучасних інформаційно-комунікативних технологій»[4, с. 178]. Нагальною потребою є проблема підготовки фахівців-документознавців. Вагома роль у цьому процесі належить навчальній дисципліні «Документно-інформаційні комунікації».

Список використаних джерел

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг». *Верховна рада України*. 2003. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
2. Столяров Ю. Н. Документный ресурс. Москва: Либерия, 2004. 152 с.
3. Парафійник Н. І. Документно-інформаційні комунікації: навч. посіб. Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. 57 с.
4. Яковенко В. Я. Інформаційні ресурси. Донецьк: ДОНУ, 2005. 202 с.

*Щербіна О. С., канд. екон. наук, доцент
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

УПРАВЛІНСЬКЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК СКЛАДНИК ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТНОЇ СИСТЕМИ

Із поживленням промисловості та загостренням конкурентної боротьби очевидної цінності набув так званий четвертий фактор виробництва – інформація. Запорукою успіху в бізнесі стала не лише ринкова обізнаність підприємства (щодо цін, конкурентів, споживачів), але і його управлінська інформованість (про доцільну організацію виробництва, праці, мотивацію, менеджмент). Теорія управління надавала численну кількість схем організації ефективного бізнесу та водночас ускладнювала оволодіння ними для окремого менеджера. Консалтинг, як самостійна професійна діяльність, своїм виникненням зобов'язаний менеджменту.

Зміст поняття «консалтинг» (з англ. консультування), що увійшло до нашої мови як спеціальний термін, означає здійснення економічного консультування будь-якого масштабу.